श्री

जैनधर्मप्रकाश

JAINA DHARMA PRAKASHA.

પુ. ૧૩ મું સંવત. ૧૯૫૩ના વૈશાખ શુદ ૧૫ અંક ૨ જો

मालिनी

मनसि वचसि काये, पुण्य पीयूषपूर्णा, ।
त्रिभुवनमुपकार श्रेणिभिः प्रीणयंतः ॥
परगुणपरमाणून्, पर्वती कृत्य नित्यं ।
निज हृदि विकसंतः संति संतः कियंत ॥१॥

प्रगट कर्ता.

जैनधर्मप्रसारकसभा.

ભાવનગર.

શક ૧૮૧૯ સને ૧૮૯૭

અમદાવાદ—"એંગ્લો વરનાક્યુલર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ."માં
નથુભાઈ રતનચંદ મારફતીયાએ છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું
મુલ્ય વર્ષનો રૂ૧) પોષ્ટેજ આઠ આના
છુટક અંક એકના બે આના.

અનુક્રમણિકા.

વિષય	પૃષ્ઠ.
૧ એપ્રી પુત્ર સુંદર.	૧૭
૨ મુનિરાજશ્રી વલ્લભવિજયજીએ ડાકતર હોર્નલને સભેલો હિતોપદેશ.	૨૩
૩ પ્રભોગાર્થે પશુવધ.	૨૭
૪ વર્તમાન સમાચાર.	૩૨

ચોપાનીયું રખડતું મુકીને આશાતના કરવી નહીં.

ગ્રાહકોને ભેટ.

मुनिराज श्रीवृद्धिचंदजी जन्म चरित्र.

ગયા વર્ષની ભેટ તરીકે નિર્માણ કરેલું આ ચરિત્ર હજુ તૈયાર થાયછે. છપાઇ બહાર પડયેથી લવાજમ મોકલનારા સર્વે ગ્રાહકોને તરતજ રવાને કરશું માટે લવાજમ ના મોકલ્યું હોય તેમણે તરતજ મોકલાવવું ભેટના પોસ્ટેજ માટે અરધો આનો વધારે મોકલવો. તંત્રી.

શ્રી ત્રિષષ્ઠિ શલાકા પુરૂષ ચરિત્ર.

પર્વ ૨ જું

પર્વ ત્રીજું ને ચોથું જેમાં ૧૩ તીર્થંકર, ૨ ચક્રવર્તી, ૫ વાસુદેવ, ૫ બળદેવ ને ૫ પ્રતિવાસુદેવના ચરિત્રો આવશે. તેનો અંતર, તૈયારનો પહેલો ડીમાસી આંક જેઠ માસમાં બહાર પડશે. કેટલીક અગવડના કારણથી વિલંબ થયો છે. આ ચરિત્રની રસીકતાને ઉપદેશકપણું અત્યંત પ્રશંસનીય છે. કિંમત રૂ૨॥ પોસ્ટેજ સાથે. ભાવનગરના ગ્રાહકોને રૂ ૨॥ તંત્રી.

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

श्री जैनधर्म प्रकाश.

JAINA DHARMA PRAKASHA.

દોહરો.

જીનમતરસ રસનાગકી, પાનકરો પ્રતિમાસ;
રસિકજનો રસમગ્ન થૈ, વાંચી જૈનપ્રકાશ.

પુસ્તક ૧૩ મું. શાક ૧૮૧૯ વૈશાક શુદિ ૧૫. સંવત ૧૯૫૩ અંક ૨ જો

શ્રેષ્ઠિ પુત્ર સુંદર.

અનુસંધાન પૃષ્ટ. ૮ થી.

સુંદરી સાથે પાણી ગ્રહણ કરીને તેને અંતઃપુરમાં દાખલ કર્યાના ખબર જાણ્યા એટલે **કુબેર** શ્રેષ્ઠિના પુત્રે તેની સાથે પરણવાનો આગ્રહ તજી દીધો. " જે કાર્યમાં પોતાનો પ્રયાસ ફળીભુત થવા જેવું જણાતું નથી તેવા કાર્યમાં સુજ્ઞ જનો આગ્રહી રહેતા નથી."

સુંદર શ્રેષ્ઠિપુત્રેતો રાજાના પાણીગ્રહણની વાત સાંભળીને છતાં પણ કામાંધ પણાથી શેષનાગના માથા પરના મણિની જેવી દુષ્પ્રાપ્ય સુંદરીની ઇચ્છા તજી દીધી નહીં. રાગદશા રૂપ અંધકારના પડળ વડે અંતર ચક્ષુઓ આવૃત થઇ ગયેલા હોવાથી રાજાની રાણી થયેલી સ્ત્રીની ઇચ્છા કરવાથી માઠું પરીણામ આવશે તેનો વિચાર તે કરી શક્યો નહી.

કહ્યું છે કે.

न पश्यतिही जात्यंधः कामांधो नैव पश्यति ।।
न पश्यति मदोन्मत्तो दोषमर्थी न पश्यति ।।१।।

For Private And Personal Use Only

न पश्यति दिवा घूकः काको नक्तं न पश्यति ॥
कामांधः कोपि पापीयान् दिवा नक्तं न पश्यति ॥२॥

"જન્મથી અંધ હોય છે. તે કોઈપણ પદાર્થ જોઈ શકતો નથી, કામાંધ પોતાના હિતાહિતને જોઈ શકતો નથી, મદમાં છકી ગયેલ મનુષ્ય કર્તવ્યાકર્તવ્ય જોઈ શકતો નથી અને લોભી માણસ દોષ માત્રને જોઈ શકતો નથી.૧ દિવસે ઘુવડ જોઈ શકતો નથી અને કાગડો રાત્રે જોઈ શકતો નથી પરંતુ કામાંધ મનુષ્યોતો કોઈ એવા મહા પાપી છે કે જે દિવસે કે રાત્રે કોઈપણ વખતે (પોતાના હિતા હિતને) જોઈ શકતા નથી. ૨."

કામદેવને વશ થઈ જવાથી સુંદર સઘળા કામકાજ છોડી દઈને રાત્ર દિવસ સુંદરીનો સંગ કેવી રીતે થાય ? તેનો ઉપાયજ ચિંતવવા લાગ્યો. એમ કરતાં કરતાં એકદા સુંદરીની દાસી તેને એકાંતમાં મળી ગઈ એટલે સુંદરે તેને વસ્ત્ર અલંકાર અને તાંબુલાદિ આપીને પોતાનો સ્વાર્થ સાધવા માટે બહુજ પ્રસન્ન કરી. અંતે સુંદરીને મળવાનો પોતાનો વિચાર તેને જણાવ્યો. દાસીએ પણ સુંદરી પાસે જઈને સુંદરના રૂપ વિગેરેનું એવું અતિશયોક્તિ ભરેલું વર્ણન કર્યું કે જેથી તરતજ સુંદરી તેની ઉપર અત્યંત અનુરાગ વાળી થઈ એટલે તેણે દાસીને કહ્યું કે "તું સખીને વેશે તેને દરરોજ તારી સાથે અહીં લાવ." દાસી બોલી કે—"એમ દરરોજ લાવતાં કદાપિ રાજા દેખશે તો અનર્થ થશે." રાણીના ધ્યાનમાં એ વાત ઉતરી એટલે તેણે પોતાની ઉપર મોહિત થઈ ગયેલા રાજાને કહ્યું કે "હે દેવ ! સુદત્તા નામે એક મારી સખી છે તેને જો તમારી આજ્ઞા હોય તો દરરોજ અહીં તેડી લાવવાની ગોઠવણ કરું. આપ પહેરેગીરને હુકમ કરો કે તેને આવતાં અટકાવે નહીં." રાજાએ ભદ્રક પણાથી તે વાતનો સ્વીકાર કર્યો એટલે દાસી સુંદરને દરરોજ સખીને વેશે રાજભુવનમાં લાવવા લાગી. રાજભુવનમાં સુંદરીની સાથે સ્વેચ્છાએ વિષય સેવન કરતાં એક ક્ષણની જેમ ઘણા દિવસો સુખે સુખે વ્યતીત થઈ ગયા. જુઓ વ્યભિચારીઓનાં કર્તવ્ય ! રાજાની પટરાણીપણું પ્રાપ્ત થયા છતાં પણ શીલ સેવન કરતાં અને રાજાના વિશ્વાસનો અવળો ઉપયોગ કરતાં વાર લગાડી નહીં. સુંદરે પણ કામાંધ થઈને પુરૂષપણું પ્રાપ્ત થયા છતાં સ્ત્રી વેશનો સ્વીકાર કર્યો અને કાળના મુખમાં પ્રવેશ કરે તેમ રાજાના અંતઃપુરમાં પ્રવેશ કરીને રાજાની પટરાણી-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

ની સાથે વિષય સેવન કરવાના મહા પાપમાં પડયો. એ બંને જણાએ પાપનો અથવા તો પરભવમાં એવા પાપ કર્મના ફળ તરીકે ભોગવવા પડવાના દુઃખનો ભય તો ગણ્યો નહીં પરંતુ તાત્કાળિક સ્વાદ ચખાડી આપનારા રાજાનો ભય પણ લેશમાત્ર ગણકાર્યો નહીં.

એકદા સુંદરીએ સુંદરને કહ્યું કે તું યમ રાજાના મુખ જેવા રાજગૃહમાં દરરોજ મારી ઉપર મોહ પામીને આવે છે તો મારા દેહમાં તું એવું શું અધિકપણું દેખે છે? હે સુંદર! તું અત્યંત વિષયાશક્ત થઇને બીલાડો જેમ દુધને દેખીને પીવા દોડે છે પણ માથા ઉપર પડવા માટે ડાંગ તૈયાર રહેલી હોય છે તેને દેખતો નથી તેમ માત્ર વિષય સુખને દેખે છે પણ પ્રાપ્ત થનારા કષ્ટને દેખતો નથી તે યોગ્ય નથી. માટે તુ આવા પ્રત્યક્ષ સંકટમાં પ્રવેશ કર નહી." સુંદર કાંઇક હસીને બોલ્યો કે—" હે સુંદરી! સાંભળ—ગુણાધિકય વિના શું કોઈ યમના મોઢામાં પેસે? સમગોળ અને અમૃતને શ્રવનાર સરદ ઋતુનો ચંદ્રમા પણ જો કલંક રહીત હોતતો તારા મુખની તૂલના કરી શક્ત. કર્ણ પર્યંત પહોંચેલા એવા નેત્ર કમળવાળી હે શાંતિકારકે! જેમ કમળમાં ભ્રમર લીન થઇ જાય છે એમ તારા નેત્ર કમળમાં મારૂં અંતઃકરણ લીન થઈ ગયેલું છે. જતીવંત બાવના ચંદન કર્પુર અને કસ્તુરીના સૌરભ તુલ્ય તારા શ્વાસોશ્વાસનો પવન હે સુભ્રુ! અલ્પ પુણ્યથી પ્રાપ્ત થતો નથી. હે સુંદરી! કવીઓ પાતાળ કુંડને વિષે અમૃત રહેલું છે એમ ચાલતી આવેલી રૂઢી વડે કહે છે પરંતુ વસ્તુતાએ તો તારા હૃદયમાં અને તારા અધરોષ્ટમાંજ અમૃત રહેલું છે એમ હું માનું છું વળી નવનીત અને આકડાનું તુલ વિગેરે અત્યંત મૃદુ અને મનોહર સ્પર્શવાળા પદાર્થો કહેવાય છે પરંતુ તારા શરીર સ્પર્શની મૃદુતાના સોમા ભાગ જેટલી પણ તે મૃદુતા નથી. વધારે શું કહું! પુર્ણિમાના ચંદ્ર સમાન મુખવાળી, મૃગ સમાન નેત્ર વાળી, હાથી સરખી ગતી વાળી, કરભ તુલ્ય ઉરવાળી, પ્રવાળા જેવા ઓષ્ટવાળી; હાથીના કુંભ સ્થળ જેવા ઉન્નત સ્તન વાળી, સર્વ અવયવો જેના સુંદર છે એવી અને સૌભાગ્યશાળી એવી હે સુંદરી! સર્વ સ્ત્રીઓમાં તું એકજ શૃંગારસને વહન કરનારી છુ."

કાંઇક સ્મિત હાસ્ય કરતી સુંદરી ફરીને બોલી કે—હે સુંદર! ગમે તેમ હો પણ તું તારૂં પરિણામે થનારૂં હિતાહિત જોતો નથી એ કાંઇ ઠીક નથી. ગાડી નજરે જોનારા, પરો આપત્તિમાં પડેલા જોઇનેજ સંતોષ માનનારા

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

અને પરનેવિષે સાચા કે ખોટા દોષનું આરોપણ કરનારા અનેક દુર્જનો આ દુનિયામાં રહેલા છે. એવા દુર્જનોના મુખેથી જો રાજા તારી અહીં આવવાની વાત સાંભળશે તો તે ક્રોધાંધ થઇને તને અતિ દારૂણ વિડંબના કરશે માટે હે સુંદર ! તારૂં આ કર્મ સારૂ પરિણામ આવે એવું નથી, કેમકે દરે દરમાં હાથ ઘાલનાર મનુષ્ય કુશળ કેમ કહી શકે ? કોઇપણ દરમાં સર્પ હોયજ -બધે કાંઇ ઊંદરો ન હોય."

સુંદર બોલ્યો કે "હે સુભ્રુ ? રાજાતો હણશે કે નહીં હણે પણ તારો વિયોગ જો થાયતો હમણાંજ મારા પ્રાણુનો નીકળી જાય. માટે હે કાંતા ! તું વિષાદ ન કર. જે ભાવી બનવાનું હશે તે બનશે. માટે હાલતો એમજ વિચાર કે આપણો સંયોગ યાવજ્જિવ પર્યંત અખંડ રહે."

આ પ્રમાણેની સુંદર અને સુંદરીની ઊક્તિ પ્રત્યુક્તિનો વિસ્તાર ભીંતને અંતરે રહેલા રાજાએ પોતે આદ્યંત બરાબર સાંભળ્યો. ક્રોધે કરીને ધમધમેલા મનવાળો રાજા ચિંતવવા લાગ્યો કે-હા ઇતિખેદે ! સ્ત્રી ચરિત્ર અત્યંત ગહન છે. તેને પંડિતો પણ સમજી શકતા નથી. કહ્યું છે કે.—

प्राप्तुं पारमपारस्य पारावारस्य पार्यते ॥

स्त्रीणां प्रकृतिवक्राणां दुश्चरित्रस्य नो पुनः ॥१॥

"અપાર એવા પારાવાર (સમુદ્ર)નો પારપામી શકાય પણ સ્વભાવેજ વક્ર એવી સ્ત્રીના દુશ્ચરિત્રનો પારપામી શકાય નહીં."

વળી કુળવાન અને શીળવાન એવી બીજી અનેક રાણીઓ છતાં મેં મુખે આને પટ્ટરાણી કરી અને તેનું ચરિત્ર તો આવું કનિષ્ટ છે માટે એવા મોહીત મનવાળા મને પણ ધિકાર છે. જે પુરૂષ તે સુંદરીની ઉપર આસક્ત થઇને દરરોજ સ્ત્રીને મિષે રાજમંદિરમાં નિઃશંકપણે આવે છે તેજ પ્રથમ તો શિક્ષા કરવા યોગ્ય છે. માટે તેનુંને કૃત્ય સભા સમક્ષ જાહેરમાં લાવીને તેને શિક્ષા કરૂં. આ પ્રમાણે વિચારીને રાજા હૃદયમાંતો ક્રોધાગ્નિવડે બળ્યા કરતો હતો પણ બાહારથી શાંતપણું દેખાડતો સભામાં આવીને બેઠો. એટલામાં રાજાએ સંકેત કરેલા વિદૂષકે ગાયા સ્ત્રીપણે અંતેઉરમાંથી નીકળતા સુંદરને પકડ્યો અને તેના વસ્ત્ર હાંસીમાં ખેંચી કાઢ્યા એટલે સર્વ સભાજનોએ આ તો પુરૂષ છે એમ જાણ્યું કે તત્કાળ આ અન્યાયી છે એમ જાણીને રાજપુરૂષોએ તેને બાંધીને ટાટ કર્યો, પછી રાજાની આજ્ઞાવડે

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

તેના નાક કાન છેદી નાંખી, જીભ ખેંચી લઇ, આંખો ફોડી નાંખી, ચામડી ઉતરડીને તેમાં ક્ષાર ક્ષેપન કર્યો. પછી આખે શરીરે મષી ચોપડાવીને આખા શરીરમાંથી રૂધીર ગળતો સતો માથે સુપડાનું છત્ર રખાવી ગધેડા ઉપર બેસાડી ખળ જનોએ હર્ષ પૂર્વક જોવાતો કોળાહળ અને, કૌતુકવડે બાળકો જેની પાછળ શોરબકોર કરી રહ્યા છે એવી સ્થિતિમાં ચાલતા તે સુંદરને કાહલ અને ડિંડિમ વિગેરે તુચ્છ વાજીત્રો વાગતે આખા નગરમાં અને ચતુષ્પથમાં ફેરવીને નગરની બહાર લાવ્યા પછી રાજાએ ક્રોધાયમાનપણાથી અત્યંત ક્રુરપણે તેના પ્રાણ લેવરાવ્યા. જુઓ! તીવ્રપાપ કૃત્યથી આભવમાં પણ કેવી ઉગ્ર વિડંબના પ્રાણીને ભોગવવી પડે છે. સુંદર આ પ્રમાણેની અસંત દુઃસહવેદના ભોગવી રૌદ્ર ધ્યાનવડે મરણ પામીને સાતમી નર્ક પૃથ્વીમાં તેત્રીશ સાગરોપમને આઉખે નારકીપણે ઉત્પન્ન થયો.

પછી રાજાએ સુંદરીને પણ નાક કાન કપાવી અંતેઉરમાંથી કાઢી મુકી. એટલે સુંદરી પણ અસંત દુઃખનું ભાજન થઇ સતી પોતાના પિતાને ઘરે ગઇ. સુંદરીને એવી દુઃખી સ્થિતિમાં પોતાને ઘરે આવેલી જોઇને તેના માતા પિતા તેના દુઃખવડે દુઃખિત થયા સતા આ પ્રમાણે બોલવા અને વિલાપ કરવા લાગ્યા "હે પુત્રી! તું સચિવની પ્રાર્થનાવડે રાજાની રાણી થઇ હતી છતાં આવા મોટા દુઃખનું ભાજન કેમ થઇ? હે સુંદરી તું પ્રથમતો ઇક્ષુલતાની જેવી રાજાને મિષ્ટ હતી તો સહસાત્કારે હમણા વિષ વલ્લીની જેવી અનિષ્ટ કેમ થઇ પડી? હે વત્સે! પૂર્વે જેને વસ્ત્રાલંકારવડે સુશોભિત જોયેલી તેને અત્યારે નાક કાન વિનાની કદર્થિત સ્થિતિમાં જોતાં છતાં પણ આ માતપિતાના હૃદય ફુટી જતાં નથી તેથી તે વજ્રના ઘડેલા હોય. એમ જણાય છે. જે પુત્રી શોક સહિત તેના ભર્ત્તારને આ દુઃશિળા છે એમ જણાય તેવી પુત્રી અથવા સંતતી વિનાની પુત્રી તેના માતાપિતાને દુઃખને માટેજ થાય છે. પારકાઘરનું ભંજન કરનારી અને દ્રવ્યાદિકને હરણ કરનારી તેમજ કલંકનુ ઘર એવી પુત્રી જેને નથી તેજ મનુષ્ય આ પૃથ્વીમાં સુખી છે. સુંદરીએ કદી ઇંદ્રીઓનાં ચપળપણાથી કાંઇ અકૃત્ય કર્યું હોય તોપણ હે પ્રજાપાળ રાજા! તમને આમ કરવું ઘટતું નહોતું કેમકે એક વખત ઉપકાર કર્યો હોયતો સાધુ પુરૂષો સેંકડો અપરાધને સહન કરે છે અને નિચની ઉપર સેંકડો ઉપકાર કર્યા હોય તોપણ તે એક વખતના અપરાધમાં તે સર્વેનો નાશ કરી દે છે. વળી ઉત્તમ પુરૂષો અપરાધી જનોને વિષે પણ નિઃક્રોધી હોય છે, મધ્યમ ક્રોધી હોય છે અને અધમ પુરૂષો મહા ક્રોધી

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

હોય છે. મદોન્મત હસ્તીઓના કુંભસ્થળ રૂપ કંદુકવડે જેમના હસ્ત રણ સંગ્રામમાં ક્રિડા કરવાવાળા હોય છે તે વીર પુરૂષના હાથ અબળા જનની ઉપર કેમ ચાલી શકે?" આ પ્રમાણે પોતાની પુત્રીને ગળે વળગીને અનેક પ્રકારના પ્રલાપ કરતા સતા સુંદરીના માતાપિતા એવો વિલાપ કરવાં લાગ્યા કે તેને જોનારા સર્વ લોકોના નેત્રો પણ અશ્રુવડે ભરાઇ ગયા.

હવે જેણે ખાવું પીવું તજી દીધું છે, દુઃખવડે વિધુર બની ગયેલી છે અને દુઃખના ભારમાં જે દબાઇ ગયેલી છે એવી **સુંદરી** ગદ્ગદ સ્વરવડે પોતાના માતાપિતાને આ પ્રમાણે કહેવા લાગી કે–પ્રસાર પામતા યશવડે જેણે સર્વ ભૂતળને ઉજ્વળ કરેલું છે એવા તમારા કુળરૂપ ચંદ્રને હે પિતા! મેં કલંકિત કરેલો છે. હે વત્સળ માતાપિતા! દુષ્કર્મના પરિતાપ રૂપ અગ્નિવડે બળી રહેલી એવી મને તમે ક્ષમા કરજો કારણ કે વડીલો તો આપત્તિમાં પણ વાત્સલ્યતા ધારણ કરનારા હોય છે. મેં પાપીષ્ટે તમારી પુત્રી થઇને અને રાજાની રાણી થઇને જે લઘુતાવાળું કામ કર્યું છે તેથી હું મારા અંતઃકરણમાં બહુજ દુખાણી છું. પાંચ દિવસ મોડા વહેલા પણ આ પ્રાણતો જવાનાજ છે તેમાં કોઇ પ્રતિબંધ કરી શકતું નથી, પરંતુ મને આવું સકલંક મરણ અત્યંત વ્યથા પમાડે છે. જ્યારથી મારૂં નિર્મળશિયળરૂપી ધન, ઇંદ્રિયો રૂપ તસ્કરોએ હરણ કર્યું છે ત્યારથીજ વસ્તુતાએ તો હું મરણ પામેલીજ છું. હે માતાપિતા! જો પ્રાર્થના કર્યા પ્રમાણે આવતા ભવમાં મળતું હોય તો 'ભવોભવમાં મને તમારી જેવા વત્સલ માતાપિતા મળજો અને આવું દુઃખ કદી પણ પ્રાપ્ત ન થશો.'

આ પ્રમાણેના અત્યંત પરતાપથી તે પોતાની મેળેજ પોતાનો શ્વાસ રોધ કરીને મરણ પામી. અને નર્કમાં નારકીપણે ઉત્પન્ન થઇ અત્યંત દુઃસહ વ્યથા સહન કરવા લાગી.

આ પ્રમાણે **સુંદર** અને **સુંદરીને**, આ ભવમાં તેમજ પરભવમાં અત્યંત વિષયાસક્તપણાથી અતિ દારૂણ દુઃખની વ્યથા સહન કરવી પડી. આવા અતિ ભયંકર બંને જણના દુઃખવિપાકને જાણીને નિપુણ વિષય સુખની આશંસાને સૌમ્ય મનુષ્યોએ દૂરથીજ તજી દેવી.

For Private And Personal Use Only

ડાકતર હોર્નલ સાહેબના મંગાવવાથી મુનિરાજ શ્રી વલ્લભ વિજયજીએ લખી મોકલેલ હિતોપદેશ.

અનુસંધાન પૃષ્ઠ ૧૬ થી.

તથાહિ । ઉજ્જયની નામા નગરીમેં નરસિંહ નામા રાજા રાજ્ય કરતાથા; ઔર પાપ રહિત ઐસી અપની પ્રજાકા ન્યાય કરકે પાલન કરતાથા. તિસ રાજાકી લજ્જા વાલી, અચ્છે નિર્મલ કુલવાલી, સુંદર રૂપ વાલી, વિનય કરનેમેં તત્પર, ઐસી ઇંદ્રાણી સમાન સુંદર બત્તીસ રાણીયાંથી. એકદા પ્રસ્તાવે અતિ પ્રચંડ માયાવી જિસકો કોઇ પકડ ન સકે ઐસે એક ચોરને અલક્ષિત પણે તિસ નગરીકો લૂટની પ્રારંભ કરી. તબ નગર વાસી લોકોને યહ વૃત્તાંત રાજાકો માલુમ કિયા, રાજાને ભી ચોરકો પકડને કે વાસ્તે આરક્ષક (કોતવાલ) કો હૂકમ દિયા. પુનઃ એક દિન મહાજનોને રાજાકો વિજ્ઞપ્તિ કરી કિ—હે દેવ! ચોરને તેરી સકલ નગરીકો લૂટ લીની હૈ, નગરમેં જો કોઇ રૂપવતી સ્ત્રી હૈ, ઉસકોભી રાત્રિ કે સમય જોરાવરી ચોર લે જાતા હૈ. ઇસવાસ્તે હે નાથ! હમકો કોઇ ઔર સ્થાન દિખલાવોતો હમ તિસ સ્થાનમેં જાકે નિરૂપદ્રવ હોકે રહીયે." યહ સુણકર ક્રોધાયમાન હોકે રાજાને આરક્ષકકો ઐસે કહા—" રે! તુમારે રક્ષકકે હુએભી નગરીકો ચોર ક્યોં લૂટતા હૈ?" તબ મહાજનોને કહા " હે દેવ! ઇસમેં આરક્ષકકા દોષ નહી હૈ. ક્યોંકિ વો ચોર ઐસા હૈકિ જિસકો સર્વ સેના સહિતભી આરક્ષક પકડનેકો સમર્થ નહી હૈ."

તબ રાજાને શાંત હોકે કહાકિ. " મૈં ઐસા કરૂંગા જિસસેં તુમારા સબકા કલ્યાણ હોવેગા અર્થાત્ ઉપદ્રવ દૂર હો જાયગા" ઇત્યાદિ વચન કહકે નગરકે લોકોંકો વિદાય કરકે રાત્રિકે વિષે ભયાનક વેષ ધારણ કરકે રાજા અપને મહેલસેં નિકલ કે ચોરકી ગવેષણા કરતા હુઆ શંકાવાલે સ્થાનોમેં ફિરને લગા. તાપસ આદિકે મઠોંમેં, પ્રપાસ્થાનોમેં, દેવકુલોંમેં, વેશ્યાકે મકાનોમેં, સરાબ વેચને વાલેકે મકાનોમેં, માલી ઔર જૂઆ ખેલને વાલેકે મકાનોમેં, ઇત્યાદિ શંકા સ્થાનોમેં. ફિરકે નિરંતર ગવેષણા કરતે હુએભી રાજાને, તિસ ચોરકો કિસી સ્થાનમેંભી નહી દેખા

એકદિન આંબકે વૃક્ષનીચે ખડા હોકે વિચારમેં આરૂઢ હુએ વિચારકરહી તરે રાજા સંધ્યા સમયમેં સર્વ દિશાયોંકો દેખતા હુઆ, તબ રાજાને એક ત્રિદંડી-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

કો આતા હુઆ દેખા, જિસ ત્રિદંડીને લાલ વસ્ત્ર પહિના હૈ, ત્રિદંડ કુંડિકા (કમંડલુ) ઔર માલા ધારણ કિયે હૈ, મસ્તક જિસકા મુંડ હૈ અર્થાત્ જિસકે મસ્તક ઉપર કેશ નહી હૈ, જો બડા બલવાન્ હૈ, રક્ત જિસકે નેત્ર હૈ, હાથીકે સુંઢ સમાન જિસકે હાથ હૈ, ભયાનક જિસકા સ્વરૂપ હૈ, લંબી જિસકી જંઘા હૈ; ઐસે ત્રિદંડીકો આતા હુઆ દેખકે રાજાને વિચાર કરાકિ ઇન લક્ષણો કરકે માલુમ હોતા હૈકિ યહી ચૌર હૈ. ઐસા વિચાર કે અપને સમીપ આયે હુએ તિસ ત્રિદંડીકો રાજાને નમસ્કાર કિયા. તબ ત્રિદંડીને રાજાકો કહાકિ " તું કૌન હૈ? કિસ વાસ્તે ચિંતાવાન્ દિખતા હૈ? કહાંસે આયા હૈ? રાજાને કહા કિ " હે ભગવાન્? મૈં દ્રવ્યાર્થી પથિક હું, ધનકે વાસ્તે બહુત દેશોંમેં ફિરતા હું, પરંતુ કિસી સ્થાનમેંભી દ્રવ્ય નહી પ્રાપ્ત કરતા હું, દારિદ્ર કરકે પીડા હુઆ શૂન્ય અંતઃકરણ વાલા મૈં દેશોંમેં ભ્રમણ કરતા હું. ક્યોંકિ દારિદ્રહી પુરૂષોંકો પરાભવકા સ્થાન હૈ યહ રાજાકા કહના સુણકર ત્રિદંડીકા વેષ ધારી ચૌર ચિંતવન કરને લગાકિ ' નિશ્ચય યહ મેરે સરિખા દ્રવ્યાર્થી પથિક રસ્તેકા જાનેવાલા રાહી હૈ.' ઐસે વિચારકે ત્રિદંડીને કહાકિ ' આજ મૈં તેરા દારિદ્રપણા છેદન કરતા હું.' રાજાને કહા ' તુમારે પ્રસાદસેં મુઝકો સર્વ ઇષ્ટ હોવેગા.' યહ સુણ કે ત્રિદંડીને તલવાર મ્યાનમેંસેં નિકાલકે કમર કસલીની, ઔર રાજાકો કહાકિ 'તુંભી તલવાર હાથમેં ધારણ કર લેં. ક્યોંકિ ઇસ વખત રાત્રિ હૈ ઇસિ વાસ્તે નગરીમેં પ્રવેશ કરકે કિસી ઇભ્ય શેઠકે ઘરસેં ધન લ્યાઇએ.' તબ રાજાને વિચારા કિ, ' નિશ્ચય યહ ચૌર યહી હૈ. તિસ વાસ્તે લોકોંકો ઉપદ્રવ કરને વાલે ઇસ ચૌરકો ઇસ તલવાર કરકે માર ડાલું અથવા મુઝ કુલવાનકો ઐસા છલ કરના યોગ્ય નહી હૈ. તથા ઇસકે ઘરમેં કિતના ધન હૈ સો આગતક મૈને દેખના હૈ. તિસ વાસ્તે ઇસિવખત ઇસકો મારદેના યોગ્ય નહી હૈ' ઐસા વિચારકે રાજા તિસ ચૌરકે પીછે ચલને લગા ક્યોંકિ જો ચતુર હોતા હૈ, સો કદાપી શીઘ્રતા નહી કરતા હૈ. રાજાને તલવાર હાથમેં ધારણ કરી તિસ તલવારકો દેખકે યોગી વિચારને લગાકિ ' ઐસે ખડ્ગ તલવાર કરકે યહ રાજા માલુમ હોતા હૈ તિસ વાસ્તે કિસીભી ઉપાય કરકે મુઝે ઇસકો માર દેના ચાહિયે' ઐસા વીચારકે થોડાસા આગે જાકે હટકે પીછા આયા ઔર રાજાકો કહને લગાકિ ' અબ તક નગરકે લોક જાગતે હૈ. તિસ વાસ્તે આપન દોનો ક્ષણ માત્ર યહાં વિશ્રામ કરિયે.' તબ તિસકી આજ્ઞાસેં રાજાને પાસે મિઠામ કે શય્યા તૈયાર કરી તિનમેં એક શય્યા ઉપર યોગી સો ગયા, ઔર દૂસરી ઉપર રાજા આપ સો ગયા. યોગે

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

જાગતે હુગે યહ કદાપિ નહી સોવેગા ' ઐસા ચિંતવન કરકે ચોર યોગી કપટ નિદ્રામેં સો ગયા. તબ રાજા શીઘ્રતાસેં ઉઠકે અપને સ્થાનમેં એક બડા લકડા સ્થાપન કરકે આપ તલવાર સહીત વૃક્ષકે કોટરમેં છીપ રહા. ઇસિ અવસરમેં ત્રિદંડી ચોરભી ખડા હુઆ. ઔર તલવાર ખીંચકે રાજાકી ભ્રાંતિસેં તિસ લકડે કે દો ટુકડે કરતા હુઆ પીછે કપડેકો દૂર કરકે દેખને લગાતો લકડા માલુમ હુઆ તબ ચોર પશ્ચાતાપ કરને લગાકિ ઉસ ધૂર્તને મુઝકો ઠગલિયા ! તબ રાજાને ચોરકો કહા ' અરે દુષ્ટ ! સારે નગરકો લૂટને વાલા અબ તૂં ચિર કાલકે કરે પાપકા ફલ પ્રાપ્ત કર ! ' ' અચ્છા, અચ્છા ' ઐસે કહતા હુઆ ચોરભી જોરસેં તલવાર પકડકે રાજાકે સાથ સંગ્રામ કરનેકે વાસ્તે રાજાકે સમીપ આયા; દુષ્ટ બુદ્ધિ વાલે ચોરકી ઔર રાજાકી કિતનેકકાલ ઝપા ઝપી ચલી અર્થાત્ દોનોંહી દાવ પેચકરકે અપના અપના બચાવ કરને લગે પરંતુ અંતમે રાજાકી તલવારકે ઘાવસેં વીંધા હુઆ ચોર છિન્ન મૂલ વૃક્ષકી તરેં જમીનપર પડ ગયા; ઔર તિસ ઘાવસેં પીડિત હુઆ ચોર રાજાકો કહને લગા હે વીર ! હે સુભટ! વો ચોર મેંહી હું જિસને યહ નગરી લૂટીહૈ. મેંતો અબમર જાઉંગા પરંતુ મેરા કહના તું સુન—ઇસ દેવકુલકે પીછે પાતાલમંદિર અર્થાત્ જમીનકે બિચ ઘરહૈ, તિસ ઘરમેં બહુત ધનહૈ, ધનદેવી નામા મેરી બહિનહૈ, ઔર નગરસેં ચુરાઇ હુઇ અન્ય સ્રિયાંભી બહુત હૈ, વહાં ઇસ મેરી તલવારકો લે કે જાના. વહાં જાકે શિલાકે છિદ્રસેં મેરી બહિનકો બુલાના, મેરા મરણ તિસકો કહેના તથા યહ તલવાર દિખાના. ઐસે કરનેસેં સો ધનદેવી તેરે પ્રવેશ કરનેકે વાસ્તે દ્વાર ખોલેગી. પીછે તિસ સર્વ વસ્તુકા માલિક તું હોયગા ઔર મેરે શરીરકોં અગ્નિ સંસ્કાર તેરેહી કરના." ઐસે કહતા હુઆ ચોર ક્ષણ માત્રમેં મર ગયા. તબ રાજાનેં લકડીયાં ઇકઠ્ઠી કરકે ચોરકે શરિર કો અગ્નિ દાહ કરાકે ચોરકે કથન મુજબ કારવાઇ કરકે પાતાલ ભવનમે પ્રવેશ કરા તબ ચોરકી બહિન ધનદેવી રાજાકોં કહેને લગી "હે નાથ ! અબ ઇસ મેરે શરીરકા ઔર ધનકા સ્વામી તુહીહે ઐસા કહકે ધનદેવીને અપને રહેનેકા મકાન ખોલદિયા; ઔર રાજાકો કહા આપ ક્ષણ માત્ર ઇસ પલ્યંક ઉપર વિશ્રામ કરો, ઐસે રાજાકો કહકે

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

ણુસના શરીરનાં બંધારણ જુદા જુદા પ્રકારના હોય છે એટલે એક માણસને જે દવા ખાસ અસર કરે તે દવા બીજાને જરા પણ અસર કરતી નથી તો, જનાવરો અને માણસના શરીરની રચનાતો તદન જુદાજ પ્રકારની છે તેથી જે ઔષધ જનાવરને અસર કરે તે મનુષ્યને કરેજ કેમ ?

ઉપર કહી ગયા તેથી પણ તીવ્ર નિર્દય પણું "વીવીસેક્શન" ના બીજા તથા ત્રીજા વર્ગમાં સમાયેલું છે યુરોપમાં હાલ કેટલીક જગાએ કેવળ અભ્યાસીઓની અને જુવાનીઆ ડાકટરોની જાણને માટે, કેટલાં જનાવરોને બાફલરોમાં જીવતાં મૂકી મરતી વખતની તેની છબીઓ લેવામાં આવે છે; કોઇને ચીરીને તેઓનો પ્રાણ જતો જુએ છે. એવા એવા અનેક પ્રકારના અમાનુષિક અખતરાઓ કરવામાં આવે છે.

વીવીસેક્શનના ત્રીજા વર્ગના પ્રયોગો એવા છે કે જનાવરો મરીજાય ત્યાં સુધી કેટલું દુઃખ સહન કરી શકે છે તે જોવા માટે જુદા જુદા યંત્રોમાં નાંખી તે વખતની સ્થિતિ જોવાય છે-વીવીસેક્શનના પ્રયોગ કરનારા પોતે જણાવેછે કે છેલ્લાં થોડા વરસમાં માત્ર દસ લાખજ પ્રાણીઓના જીવ લેવામાં આવ્યા છે. અફસોસ ! આતે કેટલું નિર્દય પણું ? તેઓ દસ લાખની સંખ્યાને તો હજુ માત્ર લેખે છે.

"પાસ્ચ્યુર ઇન્સ્ટીટ્યુટ" જે આ દેશમાં સ્થાપવાની હીલચાલ થાય છે તે વીવીસેક્શનનો એક ભાગ છે. પાસ્ચ્યુર નામના એક ફ્રેંચ રસાયણ શાસ્ત્રીએ, હડકવાનો ઉપાય શોધવા માટે વીવીસેક્શનના પ્રયોગો કરી અસંખ્ય પ્રાણીઓના જીવ લીધા. પાસ્ચ્યુરનો પ્રયોગ આ પ્રમાણે છેઃ—પ્રથમતો હડકાયલાં કુતરામાંથી કાઢેલી ઝેરી રસી, જીવતાં સસલાં અને કુક્કરોની ખોપરી ઉઘાડી તેમાં દાખલ કરવામાં આવે છે. આ સસલાંઓ અને કુક્કરો જ્યારે હડકાયાં થઈ મરીજાય છે ત્યારે તેની કરોડના તંતુઓ કાઢી લેવામાં આવે છે. પછી તેને સૂકવીને તેનો કાંજી જેવો રસ બનાવવામાં આવે છે. પછી આ રસી માત્ર હડકાયલા દરદીઓનાજ શરીરમાં નહી પણ સાજા માણસોના શરીરમાં પણ દાખલ કરવામાં આવે છે, એવા હેતુથી કે તેઓને કદી હડકવા થાય નહીં. આ પ્રમાણે પોતાનો ઇલાજ બનાવવામાં પાસ્ચ્યુરે પોતે ૧૮૮૪ ની

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

કોપન હેગન શેહેરની વૈદકસભા સમક્ષ કબુલ કર્યું હતું કે પોતાના પ્રયોગો- માટે જે પ્રાણીઓને તેણે માર્યા હતા તે એટલાં બધાં હતાં કે તેની ગણત્રી થઈ શકે તેમ નથી.

પાસ્ચ્યુરનો પ્રયોગ સઘળી રીતે ગેરવાજબી છે. પ્રથમતો તે સ્વચ્છતાના નિયમથી વિરૂદ્ધછે. કારણ કે પાસ્ચ્યુરનો ચેપ જાનવરોની ખોપરીનો સડેલો ઝેરી રસ છે કે જેને કોઇ માણસ સ્વચ્છ કહેશે નહીં. એવા સડેલા ગંદા રસનો શરીરમાં પ્રવેશ કરાવી ગંદકીથીજ આરોગ્યતાસારી રાખવાનું પાસ્ચ્યુર કહે છે, પણ વિદ્વાન દાક્તરોનો અભિપ્રાય તેનાથી વિરૂદ્ધ છે. પ્રખ્યાત ડાકતર ડોલન, પ્રોફેસર પીટર, દાકતર સ્ટેફ્લ્સ વિગેરે પાસ્ચ્યુરના પ્રયોગને "ફંટવેદ" કહે છે અને તેને લીધે ઉલટા આ દરદના દાખલાઓની સંખ્યા વધી છે એમ કહે છે. ચાલો આપણે આ પ્રયોગ યોગ્ય છે વા અયોગ્ય છે તેનો ખુલાસો અંતઃકરણ પાસે માગીએ આપણને કાંઇ પણ દુઃખ થાય તેવું બીજાને પણ દુખ થાય છે. તો જેજાનવરો આપણને ખેતીવાડી વિગેરે કામમાં બહુ ઉપયોગી છે તેવા જાનવરોનો માણસના સુખને બ્હાને ઘાત કરવાનો માણસને શું હક છે! સાધારણ બુદ્ધિથી વિચાર કરશું તોપણ તે કાર્ય અઘટિત છે એમ માલમ પડશે. આપણે શરીર પીડાને માટે દવા કરવા નીકળીએ છીએ, ત્યારે તે પીડા મટાડવા માટે બાપડા નીર્દોષ અવાચક અને નિરાધાર પ્રાણીઓને તેઓના અવયવો કાપી નાંખી, ચામડી ઉતરડી નાંખી, અગ્નિપર જીવતાં શેકી, શુંગળાવી નાંખીને તેને દુઃખ દેવું? આ કેવા બાલકી વિચાર! હવે આ દુષ્ટ કૃત્યનો ખુલાસો ધર્મ પુસ્તકોને વિષે જોઇએ. તો દરેક ધર્મમાં દયા પ્રધાન છે. હિંદુ મુસલમાન પારસી ખ્રીસ્તી કે જૈન દરેક ધર્મમાં દયાને શ્રેષ્ઠ ગણી છે. ત્યારે શું પાસ્ચ્યુરનો પ્રયોગ તે સઘળા ધર્મોથી વિરૂદ્ધ નથી?

આ ઉપરથી વાંચનારે જાણ્યું હશે કે પાસ્ટયુરનો ઉપાય બધી રીતે વિરૂદ્ધ છે. અર્થાત્ આવા ખાતાની જરૂર કોઇપણ જગ્યાએ નથી; અને ખાસ કરીને હિંદુસ્થાનમાં તો નથીજ. કારણ કે પ્રથમ તો આ કામ હિંદુસ્થાનમાં વસતી પ્રજાના ધર્મથી તદન વિરૂદ્ધ છે. બીજું હિંદુ લોકો અનાર્યને અડકવામાં પાપ ગણે છે, ચરબીવાળો સાબુ વાપરવામાં પાપ ગણે છે, વિલાયતી દવા વાપરવામાં પાપ ગણે છે અને તેનાથી પોતાનો દેહ ભ્રષ્ટ થાય એમ મા-

For Private And Personal Use Only

ને છે—અને તેમ માનવામાં તેઓ સાચા છે તો આર્ય લોકો પોતાના પવિત્ર દેહમાં પાશ્ટયુરનો ચેપ દાખલ કરવા દેવામાં શું આંચ નહિં લાવે અથવા તો પાપ નહિં ગણે? માન્ચેસ્ટરનો ધર્મગુરૂ કહે છે કે "આવો ચેપ શરીરમાં દાખલ કરાવવાના કરતાં હું સો વખત જન્મ લેવાનું વધારે પસંદ કરીશ." ત્રીજો વાંધો એ છે કે જો પાશ્ટયુરના ઉપાયથી ફાયદો થતો હોય તો ફ્રાંસ, ઇંગ્લાંડ અને બેલજીયમની સરકારે તે ખાતાને શામાટે બંધ કરાવ્યા છે? ઇંગ્લાંડ જે સમૃદ્ધિમાં શ્રેષ્ઠ અને જર્મની જે શોધ ખોળમાં પ્રથમ પંક્તિનો દેશ છે તેણે આ ખાતું સ્થાપવાની સામે શા માટે વાંધો ઉઠાવ્યો? માટે હિંદુસ્થાન કાંઇ શોધ ખોળ કે પૈસાની બાબતમાં સારી સ્થિતિવાળો દેશ નથી ત્યાં આ ખાતું શા-માટે સ્થાપવું જોઇએ? ચોથો વાંધો એ છે કે હિંદુસ્થાનમાં હડકવાનો વ્યાધિ નહિં જેવોજ છે. સરકારી ગણત્રી પ્રમાણે સને ૧૮૮૧ થી ૧૮૮૯ સુધીના નવ વરસમાં માત્ર હિંદુસ્થાનમાં ૫૦ માણસ હડકાયા કુતરાના કરડવાથી મૃત્યુ પામ્યા છે, જે એક વરસની સરાસરી માત્ર પાંચ માણસ જેટલી થાય છે. તો આવા નહિ જેવાજ વ્યાધિની ખાતર આવું નિર્દય ખાતું, આવું ભ્રષ્ટ કરનાર ખાતું આ આપણી આર્યભૂમિમાં સ્થાપવાની હીલચાલ થાય એ શું ઓછી દીલગીરીની વાત છે! પાંચમો વાંધો એ છે કે હિંદુસ્થાન દેશ બહુજ પૈસેટકે કંગાલ દેશ છે. તેમાં આ ખાતાની—કે જેને સરકાર મદદ કરવા તૈયાર છે તેની સ્થાપના કરવાથી હિંદુસ્તાનની નાણા સંબંધી ગરીબાઇમાં વધારો થશે અને અસ્થાને વ્યય થશે. યોગ્ય સ્થાને વ્યય કરવાનું ક્યાં નથી? લાખો માણસો ભુખમરાથી મરી જાય છે, તો તેવાઓને ખોરાક પુરો પાડી તેઓની જીંદગી બચાવવી જોઇએ. નહિં કે જે શોધનો પત્તો પણ નથી, જે નામનીજ શોધ છે, જે હિંદુસ્થાનના લોકોની ધર્મ સબંધી લાગણીને ઉશ્કેરે તેમ છે એવા શોધ ખાતાને મદદ કરવા નીકળવું જોઇએ. સરકાર કેળવણી ખાતાને મદદ આપવામાં આચકાય છે, ચાલુ મદદ બંધ કરે છે—જે મુંબઇની યુનીવર્સીટીના સબંધમાં હાલમાંજ બનેલું છે—અને આવા કામને ઉત્તેજન આપવા નીકળે છે એ કેટલી બધી દીલગીરીની વાત? સરકાર આવા ખાતાને મદદ આપવાની છે એ ખબર સાંભળતાં તરતજ હિંદુસ્થાનના ઘણા ભાગમાં વર્તમાન પત્રોએ પોતાનો અણગમો જાહેર કર્યો છે; એ શું બતાવે છે? તેઓનો અણગમો એ પ્રજાનોજ અણગમો છે એમ તે બતાવે છે કારણ કે તે પ્રજાના પ્રતિનિધિઓ છે,

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

સને ૧૮૭૭ ના બળવાનું કારણ જે બંદુકના કારતુસોનું હતુ તે પાસ્ચ્યુર ઈન્સ્ટીટ્યુટની સાથે સરખાવતાં માત્ર છોકરાંની રમત જેવું છે. છતાં પાસ્ચ્યુર ઈન્સ્ટીટ્યુટને મદદ આપતાં પહેલાં સરકારે લોક લાગણી કેમ તપાસી નહિં હોય? તેના જવાબમાં "રાજ્ય કર્તા દરેક કામ ભુલ રહિત કરે એ બનવા જોગ નથી માટે પ્રજાએ રાજ્યકર્તાને ભુલ રહિત બનાવવા પાછાત પડવું નહિ" એવાં એક પ્રખ્યાત કવિના વચનને યાદ લાવવાની જરૂર છે. માટે આપણે હિંદુસ્થાનનાં લોકોએ સરકારના કાન ઉપર લાવવું જોઇએ કે "આ ખાતાની સ્થાપનાથી અમારી લાગણી બહુ દુખાશે અને ધર્મ સબંધી લાગણી ઉશ્કેરાવાથી તેનું પરિણામ સારૂં નહીં પણ માઠુંજ આવશે."

આ પ્રમાણેની અરજ કરવામાં વખત કાઢવો ઘટીત નથી કારણ કે જો વખત કાઢશોતો આ ઘાતકી ખાતાના દુષ્ટ પગલાં આ દેશમાં થઇ જશે અને પાછળથી તે કાઢવા મુશ્કેલ થઇ પડશે. માટે લાખો સહીઓ વાળી ઉપરની મતલબ વાળી અરજીઓ મુંબાઈ સરકારને, વડી સરકારને, હિંદુસ્થાન ખાતાના પ્રધાનને અને ઈંગ્લાંડની રાજ્ય કરતી મહા સભા [પાર્લામેન્ટ] ને તેમજ રાજ રાજેશ્વરી મહારાણી વિકટોરીઆને મોકલો. આવા કામમાં કરેલો પ્રયાસ, વાપરેલી બુદ્ધિ અને ખરચેલું ધન સાર્થક થશે અને આવા અનેક જીવોના પ્રાણ બચાવવા રૂપ હિતકારક કાર્ય કરવાથીજ તમારી કિર્તિ પ્રસરશે, પુણ્ય બંધાશે અને મનુષ્ય જીંદગીની સફળતા થશે.

આ સબંધમાં છેવટે તાત્કાળીક દાખલો જોવાનો છે કે-આવીરીતે અનેક ઘોડાઓના અથવા બીજા જીવોના પ્રાણનો વિનાશ કરીને નીપજાવેલી રસીને લઇને મરકીનો નાશ કરવા મુંબાઇમાં આવેલા ડાકતર હાફકીન અને યરસીન જેઓ પાસ્ચ્યુરનાજ શિષ્યો છે તેઓ પોતાના પ્રયત્નમાં નાસીપાસ થયા છે. તો એવા ઘાતકી ખાતાને દાખલ થતું અટકાવવા માટે સર્વ પ્રજાએ એક સરખો અવાજ ઉઠાવવો જોઇએ કે જેથી સરકાર જે કે હજુ પોતાના વિચારમાં ડગુ મગુ છે તે એવા કામથી પોતાનો હાથ ઉઠાવે. અને બીજા દેશની જેમ આ દેશમાંથી પણ એ ખાતાના પગલાં પાછા થાય.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

वर्त्तमान समाचार.

(આગ્રામાં દીક્ષા મહોત્સવ.)

મુનિરાજ મહારાજશ્રી આત્મારામજી (આનંદ વિજયજી) ના શિષ્યના શિષ્ય મુનિરાજશ્રી **પ્રેમવિજયજી** અને માનવિજયજી હાલમાં **આગ્રા** શહેરમાં બીરાજે છે. તેમના પધારવાથી ત્યાં જૈનધર્મનો ઘણો ઉદ્યોત થયો છે. અને અનેક જીવો ધર્મ પામ્યા છે. એક **બુદ્ધિચંદ** નામના ક્ષત્રી પુત્રે ચૈતર વદિ ૧ ને તેમની પાસે દિક્ષા લીધી છે તે પ્રસંગે શ્રાવકોએ મોટા ઠાઠ સાથે દીક્ષા મહોત્સવ કર્યો છે. દીક્ષા લેનારની બુદ્ધિ બહુ તીક્ષ્ણ છે. નામ **'ઇંદ્રવિજય'** રાખવામાં આવ્યું છે. તે વખતે **મુનિ પ્રેમવિજયજીએ** આપેલી અસરકારક ધર્મદેશનાથી અનેક શ્રાવકોએ રાત્રિ ભોજન અને પરદારા ત્યાગ વિગેરે નિયમો ગ્રહણ કર્યા છે.

તે પ્રસંગે શ્રાવક વર્ગમાંથી પુણ્યવંત ભાઈઓએ પોતાના દ્રવ્યને સાર્થક કરવા માટે નીચે પ્રમાણેના કાર્યો કરવાનું પોતાની ઇચ્છાપૂર્વક કબુલ કર્યું છે

૧ આગ્રા નિવાસી **શેઠ દેવીચંદજીએ** માગણી કરી કે દાદાવાડીમાં જિનમંદિર અધુરૂં રહી ગયેલું છે તે શ્રી સંઘની આજ્ઞા હોય તો હું પુરૂં કરાવું. શ્રીસંઘે તેના પુણ્ય ભાવ જાણીને આજ્ઞા આપી છે.

૨ શેઠ **ભવાનીદાસ ચોધરીજીએ** કહ્યું છે કે શૌરીપુરતીર્થ આગ્રાથી ૧૮ કોસ થાય છે. તે માર્ગમાં ધર્મશાળા નથી તેથી તેના માર્ગમાં એક ધર્મશાળા અને આગ્રામાં એક મોટી ધર્મશાળા હું બંધાવીશ અને તે બન્ને કાર્ય નહીં બને ત્યાં સુધી અમુક અમુક પદાર્થ ખાઈશ નહીં.

૩ લાલા **ઝુંઝનલાલજીએ** શ્રી ચિંતામણીજીનો ઓચ્છવ કરાવવાનો સ્વીકાર કર્યો છે.

૪ **લાલા ચિનોડીલાલજીએ** શ્રી ચિંતામણીજીના મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરવાનું સ્વીકાર કર્યું છે.

મુનિરાજના વિહારથી ઘણો લાભ થાય છે.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

શ્રી મુંબઈના ગ્રાહકોને ખાસ સૂચના.

મરકીના ઉપદ્રવને લીધે ગ્રાહક વર્ગ મુંબાઈ છોડી ગ- એલ હોવાથી ગયા વર્ષના ચાર છેલા અંકો બીલકુલ મોકલેલા નથી. આ વર્ષનો અંક પહેલો ને બીજો એકઠો મોકલવામાં આવ્યા છે. તે જેમને પહોંચશે (પાછો નહીં આવે) તેમને ગયા વર્ષના ચારે અંક મોકલવામાં આવશે. લવાજમ જેટલું લેવું થયું હોય તેટલું બજારગેટ [illegible] શા. રતનજી વીરજી- ની દુકાને ભરીને પહોંચ લેવી અગર ખબર આપવી. આ સૂ- ચના ઉપર જરૂર લક્ષ આપવું. મંત્રી.

તૈયાર છે. મફત મંગાવી લ્યો.

"પ્રયોગને માટે પશુવધ કરનારૂં પાસ્ટયુર ઈન્સ્ટીટયુટ નામનું ખાતું આ દેશમાં સ્થાપવાનો હીલચાલ કેટલી વાંધા ભરેલી છે તે વિષે.

મુંબઈમાં મળેલી મંજાવર સભા સન્મુખ મી. મનસુખલાલ રવજી- ભાઈએ આપેલા ભાષણની છાપેલી નકલો તૈયાર છે.

મુંબાઈની-ધી ઇન્ડીયન એન્ટી વિવિસેકશન સોસાયટી (પ્રયોગ માટે પ્રાણીવધ અટકાવનારી હિંદુસ્તાનની મંડળી)ના ઓનરરી સેક્રેટરી.

મુ. પાંજરાપોળ ઓફીસ.

શીરનામે લખવાથી મફત મળી શકશે.

તૈયાર છે.

નવું જૈન પંચાંગ.

સંવત ૧૯૬૩ ના ચૈતરથી સંવત ૧૯૬૪ ના ફાગણ સુધી તીથી, વાર, અંગ્રેજી તારીખ, જૈન પર્વો, સુર્યોદય સુર્યાસ્ત સમય ચોઘડીઆં વિગેરે જોવાનું સાહેલું સાધન.

કીંમત અરધો આનો.

For Private And Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

લવાજમની પહોંચ.

૨—૬ પટી. ભાગાભાઇ દલસુખ
૧—૧૦ ભણશાળી અભેચંદ [illegible]
૧—૦ શા. આણંદજી પુરશોત્તમ
૧—૦ જૈન શાળા તથા [illegible]
૪—૧૩ શા. વીરચંદ [illegible]
૧—૩ શા. ઝવેરભાઇ [illegible]
૧—૩ લાલા જવાહીરમલ લાધુમલ
૪—૧૨ શા. હીરાચંદ [illegible]
૧—૩ શા ગોકળદાસ મુળચંદ
૧—૩ વોરા સોમચંદ ભીમજી
૧—૩ શા. [illegible] માનચંદ
૧—૩ શા, નાથાલાલ અમીચંદ
૧—૩ શા દેવા લાધા
૧—૧૩ શા પીતાંબર શીવલાલ
૨—૬ શા [illegible] ખુશાલ
૨—૧૦ [illegible]
૧—૩ શા. [illegible] મોનજી
૧—૩ શેઠ વર્ધમાન [illegible]
૧—૪ શા. નરશી [illegible]
૧—૩ શા. પદમશી શીવજી
૧—૩ શા. વીરજી નાગજી
૦—૬ શા. [illegible]
૧—૩ શા. ધરમચંદ ગોવિંદજી
૧—૩ શેઠ [illegible] હીરજી
૧—૩ શા. મોતીચંદ [illegible]
૧—૩ માસ્તર વીઠ્ઠલદાસ પરશોત્તમ
૧—૩ શા. શીવજી વીરજી
૧—૩ માસ્તર [illegible] પદમશી

૧—૩ [illegible]
૧—૩ શા [illegible] દલસુખ
૧—૩ શા. [illegible]
૩—૯ પટી [illegible]
૧—૩ શા. વલ્લભજી હીરજી
૨—૬ શા. [illegible] કરમચંદ
૧—૩ શા. [illegible]
૨—૦ શા. [illegible]
૧—૦ શા. [illegible]
૧—૩ [illegible]
૧—૩ ગાંધી હીરાચંદ [illegible]
૪—૧૨ શા [illegible]
૧—૩ શા [illegible]
૧—૪ [illegible]
૨—૬ શા. કેશવજી [illegible]
૧—૧૨ શા [illegible]
૨—૬ શેઠ [illegible]
૧—૩ [illegible]
૧—૦ શા. [illegible]
૧—૩ શા. રતનજી [illegible]
૦—૪ શા ચુનીલાલ [illegible]
૧—૩ શા. મુળચંદ [illegible]
૨—૬ શા. [illegible]
૦—૫ [illegible]
૦—૧ શા. હીરજી [illegible]
૧—૩ શા. [illegible]
૩—૮ શા. [illegible]
૧—૦ [illegible]

For Private And Personal Use Only